

Mål och Budget 2023

med ekonomisk ram 2024–2027

Regionfullmäktige 23 november

Innehåll

Mål och Budget 2023	0
En stark och ansvarsfull budget i osäkra tider	1
Inledning	3
En ansvarsfull ekonomi	3
Fortsatt stora satsningar på psykiatrin	3
Stor satsning på den nära vården	4
En stärkt kvinnohälsovård	5
En attraktiv arbetsgivare	5
Hållbar utveckling	6
Ett omtag kring social hållbarhet	7
Syfte med Mål och budget	8
Förutsättningar för verksamhetens genomförande	8
Ekonomi	8
Resultatbudget 2023 med ekonomisk plan 2024–2027	9
Medarbetare	10
Långsiktig kompetensförsörjning och rätt kompetens på rätt plats	10
Kompetensutveckling, vidareutbildning och utvecklande ledarskap	10
Ett sunt och hållbart arbetsliv	11
Social och ekologisk hållbarhet	11
Jämställdhet	11
Klimat- och miljöarbete	11
Forskning och utveckling	12
Säkerhet och krisberedskap	12
Flexibilitet för oförutsedda händelser	13
Tillgång på varor och tjänster	13
Fokusområden	13
Accelerera digital transformation	13
Attraktiva och hållbara livsmiljöer	15
Regional fysisk planering	15
Grön omställning i transporter	16
Hållbar energiutveckling i Halland	16
Förnyelseförmåga och konkurrenskraft	17
Utbildning, kompetens och jämlik hälsa	18
En robust kultursektor	20
Nära och sammanhållen vård	21

Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård	23
Region Hallands definition av god ekonomisk hushållning	25
Finansiella mål	27
Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser	28
Riktade statsbidrag	28
Nämndernas budgetramar	29
Fördelning av budget till nämnder	29
Investeringsplan 2023–2027	30
Egenavgifter	30
Uppföljning och rapportering	31

Bilagor

1. Nämndernas budgetramar
2. Investeringsplan 2023-2027
3. Ersättningsnivåer inom tandvård
4. Ersättningsnivåer inom Vårdval Halland Närsjukvård
5. Ersättningsnivåer inom Vårdval Specialistsjukvård
6. Patientavgift och övriga egenavgifter
7. Finansiering av olika verksamheter inom Region Halland

En stark och ansvarsfull budget i osäkra tider

Vem kunde tro att vi denna mandatperiod skulle få uppleva en pandemi och ett krig i vår närhet?

Framför allt pandemin har satt regionen på prov. En prövning som Region Halland klarat bättre än de flesta andra regioner, men som har inneburit en stor press på vår personal, där vi ser behov av satsningar på återhämtning och hållbarhet framåt. Region Halland behöver skapa förutsättningar för medarbetare att utvecklas och ta nya roller på jobbet. Vi behöver också få fler i arbete genom satsningar som främjar jobb och sysselsättning för personer med funktionsnedsättning och dem som står långt från arbetsmarknaden.

Att i ett osäkert omvärldsläge inte göra nya stora satsningar har var ett medvetet val. Ett sätt att ta ansvar för en hållbar ekonomi i en osäker tid. I 2023 års budget ökar ramarna med mer än 900 miljoner kronor. Detta skapar stora förutsättningar för utveckling i regionens verksamheter. Det viktigaste är inte satsningarna som nämns här, utan det som sker varje dag i Region Halland där vi säkrar god vård och service till hallänningen i verksamheter som utvecklas med ett tillitsbaserat ledarskap, med stöd av en realistisk budget.

Trots pandemin har Region Halland kunnat upprätthålla hög tillgänglighet i vården och måttat med utveckling parallellt med att bekämpa pandemin. Satsningar på psykiatri har varit ett av de områden som stått i fokus – särskilt barns och ungas psykiska hälsa. I denna budget fortsätter vi satsningen på psykiatri för att möta de ökade behoven.

Att vården ska ske så nära som möjligt är en målsättning. Det är inte alltid sjukhuset som ger den bästa vården. Läkarmedverkan i hemsjukvården följs nu upp med förslag på att särskild ersättning ska ges för hembesök. Regionen kommer också från 2023 att avlasta vårdcentralerna i länet med en stor andel av kostnaden för nätvård, för att ge ökat utrymme till utveckling i verksamheterna. Vi ökar också antalet ST-läkare och avsätter medel för att stärka den palliativa vården, för att säkra en god omvårdnad i alla skeden av livet.

Kvinnors hälsa är ett område som under lång tid har varit försummat och som det finns stort behov av att fokusera på. Vi i alliansen vill skapa en specialiserad enhet för smärtbehandling som bland annat ska ha möjlighet att hjälpa de kvinnor som drabbas av långvarig smärta i samband med förlossning, eller som lider av långvarig smärta orsakad av exempelvis endometriosis. I vår budget ingår också en satsning på vaccination mot livmodercancer, för dem som ännu inte är vaccinerade.

Halland ska växa hållbart. Detta har slagits fast i den regionala utvecklingsstrategi som antogs 2021 och som stakar ut vägen framåt, i samverkan med kommuner och omgivande samhälle. För att lyckas med detta behöver vi stärka grön omställning på alla nivåer genom samhällsplanering och en hållbar energiutveckling i hela regionen. Vi behöver arbeta med grön omställning i transporter. Vi behöver arbeta för en stärkt kollektivtrafik, där vi sett stora utmaningar och skjutit till medel under

pandemin. Vi arbetar också för ett minskat klimatavtryck i de egna verksamheterna där regionen har en viktig resa att göra. Detta arbete kommer att intensifieras kommande år.

Pandemin har flyttat fram positionerna för den digitala utvecklingen. Den har också satt fingret på Region Hallands roll som demokratiaktör. Även där behöver vi satsa framåt för att stärka digitalisering i robusta system. Vi behöver värna och stärka dialogen med invånare och omgivande samhälle. För att Region Halland ska vara en given samtalspart och samverkansaktör, även när samtalsämnet skiftar.

Vi kommer att fortsätta arbetet med att se till att Halland ska vara och förbli den Bästa Livsplatsen.

Inledning

En ansvarsfull ekonomi

Halland har en fortsatt stark ekonomi. I en osäker tid där vi vet att utmaningar väntar är en hållbar ekonomi i balans en politisk ansvarsfråga – för att ge regionen handlingsutrymme och förmåga att hantera framtidens utmaningar, såväl plötsliga som förväntade.

Skattechöjningen 2020 var just en sådan åtgärd. Ett beslut att agera ansvarsfullt här och nu för att säkra framtida behov, där lokalförsörjningen och behovet av nyinvesteringar i vårdens lokaler är en av våra största framtidsfrågor.

Den ekonomiska styrningen är en viktig framgångsfaktor för Region Halland. Vi i alliansen tror på en tillitsbaserad ledning och styrning, där utvecklingen och framåtrörelsen ligger i de stora penseldragen, med de riktade satsningarna som komplement.

Vårt mål är att uppnå goda resultat vilket innebär en tillgänglig vård av hög kvalitet för hallänningen. Detta gör vi genom att arbeta för att nå nationella mål på Hallands villkor. Genom central styrning av riktade statsbidrag har vi kunnat utveckla vården där det som bäst behövs utifrån halländska förutsättningar och samtidigt arbeta effektivt mot nationella överenskommelser.

En annan viktig del är ansvarsfulla och realistiska budgetar. Sedan 2020 får verksamheterna varje år en uppräknad tilldelning som ska ta höjd för prisökningar, befolkningsökning, ökad vårdtyngd, medicinteknisk utveckling och verksamhetsutveckling. I denna uträkning finns också ett effektiviseringskrav, eftersom vi alltid måste skruva på våra arbetssätt för att sträva efter en effektiv hantering av offentliga medel.

Effektiviseringskravet blir också ett verktyg i den tillitsbaserade styrningen av verksamheterna. Ett exempel är förra året när vi i ett historiskt ansträngt läge kunde skapa förbättrade ekonomiska förutsättningar för verksamheterna, på dess egna villkor, genom ett sänkt effektiviseringskrav, motsvarande 38 miljoner kronor.

Med detta sagt finns det vita fläckar, områden där vi ser att tidigare satsningar inte räcker till. Områden där verksamheterna flaggar för ett stort behov för att vi ska kunna leva upp till Bästa livsplatsen, som är det vi vill skapa för Hallands invånare. Där behövs satsningarna med en tydlig adresslapp för att skapa framåtrörelse och höjd kvalitet. Vissa områden ser vi behöver just den prioriteringen i årets budget och de finns beskrivna här nedanför.

Fortsatt stora satsningar på psykiatri

De senaste åren har en rad förstärkningar gjorts inom psykiatri och dessa insatser har gjort skillnad. I 2021 års budget avsattes 25 miljoner kronor för att möta den psykiska ohälsan, förbättra substitutionsvården samt införa ”En väg in” för barn- och unga. 2022 genomförs ett arbete med brukarmedverkan ”peer support” i psykiatri och samordning för suicidprevention.

Hösten 2021 beslutade vi att tillföra ytterligare 10 miljoner kronor för innevarande och kommande år för att möta behoven inom barn- och ungdomspsykiatri. Vi har genom dessa insatser kunnat korta köer och hjälpa fler. Men vi ser samtidigt att detta inte räcker och tillför ytterligare medel under kommande år.

Under 2021 hade psykiatri närmare 140 000 besök i öppenvården, vilket är det största antalet någonsin och verksamheterna är hårt belastade, detta måste mötas med ytterligare resurser. Därför avsätter vi 26 miljoner kronor ytterligare för att förstärka psykiatri i Mål och Budget 2023. Dels för utveckling av substitutionsvård, men även 20 miljoner kronor i förstärkning till barn- och ungdomspsykiatri som hade den största produktionsökningen 2021, när specialistpsykiatri tog över ansvaret från primärvården för första linjens vård för barn och unga med psykisk ohälsa. Totalt är ramökningen för psykiatri 57 miljoner kronor 2023.

Stor satsning på den nära vården

Om tio år har vi 10 000 fler hallänningar som är 80 plus. Genom en hållbar utveckling av hela vårdkedjan kan vi mäta med att ge god och nära vård i en verklighet där färre ska vårda fler.

Vi vill skapa en sömlös och tillgänglig vård med patienten i fokus, för äldre som yngre inom såväl öppen- som slutenvård. För att ekvationen ska gå ihop behöver vi prioritera och ta ansvar här och nu för det vi måste leverera framåt. Därför avsätter vi 41 miljoner kronor i förstärkning i närsjukvården i budgeten 2023-2027, eftersom det är där vi ser att navet finns för en god och nära vård.

En stor utmaning för närsjukvården i dag är kostnaden för nätbaserad vård. När patienten väljer en nationell app framför sin egen vårdcentral landar kostnaden på den sistnämnde.

Genom att avlasta närsjukvården (såväl privata som regionens vårdcentraler) med 75 procent av den totala kostnaden 2023, beräknat till 18 miljoner kronor, ges närsjukvården utrymme att arbeta vidare med viktiga utvecklingsfrågor, som de digitala tjänsterna, där kliv redan har tagits.

Den 7 mars 2022 startade den första vårdcentralen i Region Halland arbetet med Platform24, en tjänst för chatt- och videobesök som innebär en helt ny väg att söka vård digitalt i Region Halland. Privata vårdcentraler kan också ansluta sig till tjänsten.

Den nära vården handlar också om en trygg och patientresa mellan olika vårdnivåer. Med en åldrande befolkning följer en ökad vårdtyngd, där de äldre i dag är betydligt sjukare när de flyttar in på särskilt boende. Inte sällan behöver äldre läggas in på sjukhus där de många gånger är utskrivningsklara, men inte färdigbehandlade när de kommer tillbaka hem eller till särskilt boende. Detta har ökat behovet av hembesök.

Läkarbesök i hemmet är en viktig brygga mellan slutenvård och omsorg som skapar trygghet och även kan verka förebyggande och minska antalet sjukhusinläggningar, i de fall de inte behövs. Därför görs en ytterligare satsning 2023 för hembesök av läkare till en beräknad kostnad av fem miljoner kronor.

Vi behöver skapa en tillgänglig och sömlös vårdkedja för alla åldrar, för dem som är mitt i livet och livspusslet, men också för personer i livets slutskede. Den palliativa vården sker både i närsjukvård och på Hallands sjukhus och är en trygghet för patienter och anhöriga. Denna måste säkras och stärkas i länet. Utöver den beslutade satsningen på fem miljoner kronor under 2022 satsar vi i alliansen sex miljoner kronor de kommande tre åren på den palliativa vården i Halland.

En starkt kvinnohälsovård

Kvinnors hälsa är ett område som under lång tid varit försummat och som det finns stort behov av att fokusera på. Det handlar om såväl utmaningar kopplade till långvarig ojämlikhet i samhället som till direkt ohälsa och sjukdom kopplat till barnafödande och reproduktion. En majoritet av alla kvinnor som genomgår vaginal förlossning drabbas av någon form av komplikation i form av bristning eller förlossningsskada. Trots en generellt god sjukvård är det fortfarande alltför många av dessa skador som leder till livslång smärta och funktionspåverkan och vi måste förbättra stöd och behandling av de kvinnor som drabbas. I alliansen vill vi satsa på att skapa en specialiserad enhet för smärtbehandling som bland annat ska ha möjlighet att hjälpa de kvinnor som drabbas av långvarig smärta i samband med förlossning eller som lider av långvarig smärta orsakad av exempelvis endometriosis.

Vi vet också att alltför många kvinnor drabbas av livmoderhalscancer, en dödlig cancerform som orsakas av ett virus som det finns möjlighet att vaccinera mot. Vi vill för att undvika dessa onödiga dödsfall genomföra en satsning på systematisk vaccination av kvinnor som ännu inte är vaccinerade och en noggrann nationell uppföljning av effekterna av denna vaccination.

En attraktiv arbetsgivare

Kompetensförsörjning en stor utmaning för alla regioner. Behovet av välfärdstjänster ökar och andelen personer i yrkesverksam ålder minskar. Vi står inför en verklighet där färre behöver vårda fler. För att säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning behöver Region Halland arbeta brett. Detta ställer höga krav på oss som arbetsgivare. Det vi konkurrerar med finns inte i det korta utan i det långa perspektivet, som en trygg och uppmärksam arbetsgivare som ger medarbetare möjlighet att utvecklas och utbilda sig i ett flexibelt, hållbart och förlängt yrkesliv. För detta krävs ett väl fungerande ledarskap, som ser och fångar upp behov och kan ta vara på engagemang. Region Halland är en bra arbetsgivare. Den senaste medarbetarundersökningen visar på ett fortsatt högt medarbetarengagemang, men också på behovet av återhämtning och det behovet behöver vi fånga upp. Under den senaste mandatperioden har vi genomfört en lång rad satsningar för att behålla och utveckla medarbetare inom Region Halland. Halland är topprankat av AT-läkare och inför 2022 satsade vi på utökade platser. Vi har höjt friskvårdsbidraget för all personal, satsat på utbildningsinsatser och löpande anpassat villkor och ersättningar, bland annat för sjuksköterskor och undersköterskor, där vi också infört basmånader för att säkra en bra introduktion till arbetslivet. Under pandemin har vi vid två tillfällen delat ut extraersättning till all personal, 15 000 kronor totalt i satsningar värda närmare 200 miljoner kronor.

Frågor om medarbetarskap och återhämtning kommer att bli allt viktigare i spåren av pandemin. Många har de senaste åren bidragit med extraordinära insatser i den stora kedja av insatser som krävs för att säkra liv och hälsa under pandemin. Här finns ett behov av att arbeta vidare för att säkra att Region Halland även fortsatt är en attraktiv arbetsgivare. Den uppdelning som gjorts med ökat OB-tillägg för några har bidragit till en uppdelning mellan olika yrkesgrupper och påverkat arbetsmiljön negativt, detta ska rättas till under 2023 och satsar därför 19,5 mnkr.

Under de senaste åren har antalet vikarierande legitimerade underläkare i allmänmedicin inom Vårdval Halland ökat. I dagsläget väntar totalt ca 20 legitimerade underläkare på en ST-tjänst i allmänmedicin. Genom en utökad finansiering kommer tiden till färdig specialistläkare i allmänmedicin att kunna förkortas väsentligt för de väntande individer som uppfyller kvalifikationerna för en ST-tjänst och med denna satsning möjliggör vi att dessa läkare inte lämnar regionen. Vi avsätter 12, 4 mnkr per år under en femårsperiod.

I Mål och budget avsätter vi ytterligare 33 miljoner kronor på särskilda insatser kring medarbetarskap, i detta ryms bland annat åtta miljoner kronor i minskat arbetstidsmätt för undersköterskor, ytterligare en höjning av friskvårdsbidraget som därmed höjts med 60 % under mandatperioden.

Hållbar utveckling

Halland ska växa hållbart. Detta har vi enats om på bred politisk front. Det har slagits fast i den regionala utvecklingsstrategi som antogs 2021 och som stakar ut vägen för framåt, i samverkan med kommuner och omgivande samhälle.

För att lyckas med detta behöver vi stärka grön omställning på alla nivåer genom samhällsplanering och en hållbar energiutveckling i hela regionen. Vi behöver arbeta med grön omställning i transporter och stärka kollektivtrafiken. Pandemin har haft en omfattande påverkan Hallandstrafiken, där vi har skjutit till medel för att upprätthålla utbudet. Sedan restriktionerna hävdes i februari 2022 har resandet börjat återhämta sig. Men återhämtningen kommer att ta tid. Behov och resandemönster har förändrats, något som gör att det krävs nya lösningar för att locka tillbaka både befintliga och potentiella resenärer och stärka kollektivtrafiken i hela länet.

Under mandatperioden har vi satsat brett på regional utveckling. Projekt MarkEn ska öka kunskap och samverkan om näringslivets förutsättningar att växa och etablera sig i Halland, utifrån mark och energitillgång. Vi har satsat på hållbar affärsutveckling, förstärkt regional upphandlings- och inköpsfunktion och beslutat om en destruktionsanläggning för lustgas. Vi samverkar med kommunerna för hållbara måltider i Hallands offentliga kök, och regionen har infört cirkulär upphandling för inköp av möbler. Dessa är satsningar på många miljoner som ska ses i ljuset av den potential de för med sig. Lustgas är 300 gånger skadligare för klimatet än koldioxid och länets offentliga kök handlar livsmedel för 255 miljoner kronor årligen. Insatser som lustgasdestruktion och hållbarhet i de offentliga köken – gör skillnad i Hallands hållbara omställning.

Vi behöver stärka vår roll som samhällsaktör i frågor om grön omställning, men också arbeta för ett minskat klimatavtryck i de egna verksamheterna där regionen har en viktig resa att göra. Denna resa har påbörjats och kommer att intensifieras kommande år med inriktning på hållbarhet i allt från upphandlingar till avfallshantering, där vi vill avsätta 12 miljoner kronor på det interna klimat- och miljöarbetet under en treårsperiod. Parallellt satsar vi på laddinfrastruktur för elbilar där vi avsätter tio miljoner kronor på en ökad tillgänglighet till laddstolpar i länet. Detta är ytterligare exempel på utvecklingsinsatser som vi menar ger betydligt mer tillbaka i grön omställning och hållbarhet än kostnaden i kronor.

Ett omtag kring social hållbarhet

Visionen om att Halland skall vara den bästa livsplatsen ska uppnås på ett sätt som är miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart. För att lyfta de sociala hållbarhetsfrågorna har därför beslutats om ett omtag, det pågår redan arbete på olika nivåer, genom att inrätta en beredning för social hållbarhet. Beredningen skall samordna och bereda det sociala hållbarhetsarbetet åt Regionstyrelsen. Genom ett långsiktigt arbete med utgångspunkt i befolkningens behov och med fokus på effekter som bidrar till utjämnande av livsvillkor. Ett arbete som utgår från ett främjande och förebyggande perspektiv.

Halland har en viktig och bred roll som demokratiaktör. Ett socialt hållbart samhälle är ett jämställt och jämlikt samhälle utan orättfärdiga skillnader. Den sociala hållbarheten är av avgörande betydelse för det demokratiska samhället. Regionen har också en viktig samordnande roll för digital infrastruktur, där vi satsat 30 miljoner kronor i ett beslut 2022 för bredbandsutbyggnad i länet. Digitalisering och tillgänglighet är tätt länkade och en viktig nyckel för demokrati. De kliv Region Halland tagit inom digitalisering de senaste åren skapar förutsättningar för all den positiva utveckling vi vill och behöver åstadkomma inom olika områden, jämlikt och hållbart. I demokratiuppdraget ingår också att värna samtalet med invånare och omgivande samhälle. Under pandemin har invånaren på ett helt nytt sätt har vänt sig till regionen som en första källa för trovärdig information i en osäker tid. Denna dialog behöver stärkas och fördjupas framåt. Vi har därför avsatt tolv miljoner kronor för satsningar inom digitalisering och robust kommunikation.

Även om arbetslösheten har sjunkit tillbaka ser vi en pandemieffekt som slår hårt mot dem som redan innan pandemin stod långt från arbetsmarknaden och i dag riskerar att hamna ännu längre från den delaktighet i yrkeslivet som vi vill kunna erbjuda alla invånare. Därför avsätter vi sex miljoner kronor de kommande åren för bland annat satsningar på arbete för personer med funktionsnedsättning och för att nå dem som i dag står långt från arbetsmarknaden. För att stärka delaktighet och förebygga utanförskap satsar vi också på utvecklingen av Kultur och skola och resurser till aktiviteter för barn med särskilda behov.

Syfte med Mål och budget

Mål och budget anger de övergripande planeringsinriktningarna för perioden 2023–2027 genom att tydliggöra prioriterade utvecklingsområden. Vår löpande ordinarie verksamhet är som alltid kärnan i vårt uppdragsutövande och av yttersta vikt.

Mål och budget utgår ifrån de långsiktiga strategierna, Regional utvecklingsstrategi (RUS), samt genomförandestrategierna: Strategi för hållbar tillväxt, Hälso- och sjukvårdsstrategin, samt Kulturstrategin. Syftet är att ge en övergripande vägledning om vad Region Halland ska fokusera på för att klara uppdraget och till 2027 nå målsättningarna i strategierna.

Region Hallands Mål och Budget 2023–2027 beslutas av Regionfullmäktige och är en utgångspunkt till nämnders och styrelses verksamhetsplaner. Varje nämnd och styrelse har ett ansvar att bryta ner och konkretisera Regionfullmäktiges beslutade Mål och budget i en verksamhetsplan som fastställs av nämnden/styrelsen.

Förutsättningar för verksamhetens genomförande

Ekonomi

Region Hallands största intäktskälla är skatteintäkter och det samhällsekonomiska läget påverkar därför regionen i hög grad. Halland har en god skatteunderlagsutveckling sett över tid, vilket framför allt beror på Hallands goda utveckling av medelinkomst och förvärvsfrekvens samt att fler flyttar till än ifrån Halland.

Sverige går in i en lågkonjunktur

Konjunkturbarometern undersöker företagens och hushållens syn på ekonomin. Mätningarna visar att konjunkturläget är under det historiska genomsnittet (100). Värden mellan 90–100 signalerar en svagare ekonomi än normalt och värden under 90 en mycket svagare ekonomi än normalt. I september hade indikatorn sjunkit med 28,2 enheter jämfört med samma månad föregående år. Den branta nedgången beror dels på att hushållen vittnar om en mycket dyster syn på ekonomin, dels på att företagens optimism har dämpats. Konfidensindikatorn för hushållen är historiskt låg (49,7 i september). Också indikatorn för näringslivet ligger under det historiska genomsnittet (96,4 i september), men skillnaden mellan hushållen och näringslivet är fortsatt historiskt stor. I september 2022 sjönk näringslivets konfidensindikator med 5,5 enheter. En så stor nedgång på månadsbasis har endast skett fyra gånger – i anslutning till finanskrisen 2008 och pandemin 2020 – under perioden januari 2008–augusti 2022. En följd av det försämrade konjunkturläget är att Konjunkturinstitutet nu bedömer att Sverige går in i en lågkonjunktur¹ nästa år. I september sänkte man BNP-prognosen för 2023 från 0,5 procent till - 0,1 procent. Notera att lågkonjunktur i sammanhanget inte är synonymt med en ekonomisk kris i likhet med exempelvis 2009 då BNP sjönk med -4,3 procent.

Stigande inflation och höjda räntor

I augusti ökade inflationen från åtta till nio procent. Nuvarande nivå är den högsta sedan nittiotalskrisen då inflationen nådde en rekordnotering på 12,7 procent. Riksbanken har som mål att inflationen i Sverige ska vara två procent. För att dämpa inflationen har styrräntan höjts och ligger nu på den högsta nivån sedan 2012. Riksbanken har aviserat att styrräntan kommer att fortsätta höjas framåt. De varor och tjänster som bidrar mest till inflationstakten är el och drivmedel. På årsbasis har el- och drivmedelspriser stigit kraftigt. En följeffekt av dessa ökningar är att priserna för livsmedel stiger. Inflationen leder också till kostnadsfördyringar inom bland annat samhällsplanering och utbyggnad av infrastruktur.

Behovet av välfärdstjänster utifrån den demografiska utvecklingen är en fortsatt utmaning som Region Halland delar med hela den offentliga sektorn i Sverige. Antalet invånare som är i behov av välfärdstjänster ökar i snabbare takt än antalet invånare i arbetsför ålder. Flertalet åtgärder har diskuterats på nationell nivå, bland annat höjda skatter och avgifter, höjd pensionsålder, effektiviseringar och digitaliseringsåtgärder. För att klara av den demografiska utvecklingen räcker det inte med en enskild åtgärd, utan flertalet bidrag från en rad olika åtgärder krävs.

Fram till 2030 förväntas antalet invånare i Halland som är 80 år eller äldre att öka drastiskt. Samtidigt väntas en låg ökning av personer i arbetsför ålder. Detta innebär att färre kommer att behöva försörja fler och kan uttryckas genom den demografiska försörjningskvoten. Idag är den demografiska försörjningskvoten 85,1, vilket innebär att 100 personer i arbetsför ålder ska försörja sig själva inklusive 85,1 personer. Fram till 2030 visar prognosen att kvoten ökar till 88,4. Den vårdintensiva gruppen 80+ år, står för nästan hela ökningen. En hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning är en avgörande grundförutsättning för att klara denna utmaning och att fortsätta kunna utveckla Halland och driva en verksamhet av högsta kvalitet.

Resultatbudget 2023 med ekonomisk plan 2024–2027

Region Halland budgeterar ett negativt resultat 2023 och 2024, därefter från 2025 och framåt budgeteras återigen positiva resultat. De negativa resultaten förklaras av tillfälligt ökade pensionskostnader föranlett av pensionsskuldens uppräknings utifrån prisbasbeloppet som i sin tur styrs av inflationen. Underskottet regleras mot eget kapital genom att utifrån kommunallagen åberopa synnerliga skäl att inte återställa ett negativt resultat.

Region Halland har en mycket god, både kortsiktig och långsiktig, finansiell handlingsberedskap samt därmed också en definitionsmässigt stark finansiell ställning. Denna ekonomiska situation har uppnåtts genom medveten hushållning av resurser över tid, både för att klara framtida åtaganden och för att kunna hantera tillfälliga konjunktursvängningar. Läs mer om synnerliga skäl till underfinansierad budget på sid 29.

Resultatbudget, mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	1 833	1 854	1 876	1 894	1 913
Verksamhetens kostnader	-13 988	-14 535	-14 657	-15 070	-15 594
Avskrivningar	-425	-448	-474	-498	-501
Verksamhetens nettokostnader	-12 581	-13 130	-13 257	-13 675	-14 182
Skatteintäkter	9 997	10 489	10 964	11 443	11 942
Generella statsbidrag och utjämning	1 438	1 511	1 545	1 568	1 591
Statsbidrag läkemedel	1 183	1 227	1 284	1 345	1 408
Verksamhetens resultat	37	96	536	680	759
Finansiella intäkter	75	75	75	75	75
Finansiella kostnader	-415	-369	-207	-180	-187
Resultatbudget efter finansiella poster	-303	-197	404	575	647

Medarbetare

Medarbetarna är Region Hallands viktigaste resurs i erbjudandet om en välfungerade hälso- och sjukvård och god samhällsservice. Samtidigt ökar behovet av välfärdstjänster i en betydligt högre utsträckning än tillgången på kompetens. När bristen på arbetskraft ökar behöver rekryteringsbehoven minska, bland annat genom att behålla, utveckla och använda medarbetares kompetens på rätt sätt. För att attrahera och behålla rätt kompetens behöver Region Halland fortsatt erbjuda konkurrenskraftiga arbetsvillkor, en god arbetsmiljö och kontinuerlig kompetensutveckling. Regionen har redan i dag ett bra utgångsläge med högt medarbetarengagemang och goda resultat i olika nationella jämförelser och mätningar.

Långsiktig kompetensförsörjning och rätt kompetens på rätt plats

Kompetensförsörjning är en stor utmaning för hela vårdkedjan. Vi står inför en utveckling där antalet högskoleutbildade riskerar att inte räcka till för att fylla kompetensbehovet framåt. För att säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning behöver Region Halland arbeta brett. Det handlar dels om att behålla och använda medarbetares kompetens på rätt sätt. Men det handlar också om att fler ska kunna arbeta längre under ett förlängt och förändrat arbetsliv. Region Halland behöver fortsatt vara en arbetsgivare som får nya medarbetare att både söka sig till och utvecklas inom organisationen. En viktig del i att säkerställa långsiktig kompetensförsörjning är att stärka Region Hallands utbildningsuppdrag. När allt färre behöver försörja allt fler behöver alla som kan, bidra utifrån sina förutsättningar. Arbetsgivare behöver samtidigt arbeta aktivt för att nå de grupper som står längst ifrån arbetsmarknaden.

Kompetensutveckling, vidareutbildning och utvecklande ledarskap

Hälso- och sjukvården blir alltmer kunskapsintensiv. Digitalisering, automatiseringar och AI (artificiell intelligens) är en nödvändig utveckling för att minska rekryteringsbehoven framåt. Det innebär samtidigt en utmaning för regioner att säkra strukturer för omställning och utveckling av kompetens när arbetsliv och

kunskapskrav ändras. Ett utvecklande ledarskap som förmår leda i förändring, involvera medarbetare och skapa hållbara arbetsplatser blir därmed en förutsättning. Förväntningarna på chefer ökar och deras uppdrag blir alltmer komplext.

Ett sunt och hållbart arbetsliv

Under de senaste åren har behoven av arbetsmiljörelaterade insatser ökat. För många medarbetare inom hälso- och sjukvården har pandemin inneburit en påfrestande arbetssituation som påskyndat denna utveckling ytterligare. Region Halland behöver fokusera på att arbeta hälsofrämjande och förebyggande för en god arbetsmiljö. Det systematiska arbetsmiljöarbetet behöver utvecklas och utbudet av rehabiliteringsåtgärder behöver stärkas. Att som arbetsgivare kunna erbjuda ett sunt och hållbart arbetsliv blir än viktigare i framtiden när arbetslivet förlängs. Med ett ökat antal äldre medarbetare behöver alternativa arbetsätt få mer utrymme, som möjligheten att byta arbetsuppgifter och arbetsplats.

Social och ekologisk hållbarhet

Hållbarhet är en fråga som sträcker sig över hela Region Halland. Det krävs en bred samverkan mellan verksamheter för att säkra att vi arbetar med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet i allt vi gör.

Social hållbarhet skapar förutsättningar för invånare i länet att leva goda och meningsfulla liv. Det handlar bland annat om att skapa jämlik hälsa och jämlika livsvillkor. Människor oavsett kön, ålder, bostadsort, funktionalitet, utbildning, social ställning, etnisk eller religiös tillhörighet eller sexuell läggning – och oavsett kombinationer av dessa – har rätt till ett gott liv.

Ekologisk hållbarhet är avgörande för att uppnå visionen ”Halland – Bästa livsplatsen”. Klimat- och miljöfrågorna sträcker sig över alla administrativa gränser och berör hela Region Halland.

Jämställdhet

Under 2022 kommer Region Halland att identifiera och påbörja verksamhetsförbättringar med fokus på jämställdhet, ett arbete som kommer att intensifieras kommande år. I ett första skede handlar det om att nyttja de kunskapsöversikter som finns gällande jämställdhet och jämlikhet både nationellt och regionalt. Utifrån analyserna behöver sedan medvetna beslut tas och val göras. Förflyttningen mot ökad jämställdhet och jämlikhet skapar förutsättningar för social hållbarhet och goda livsvillkor för alla som vistas och bor i Halland.

Klimat- och miljöarbete

Grön omställning handlar om vad vi gör här och nu för att nå framtidens mål. Region Halland behöver öka takten i arbetet för en ansvarsfull resursanvändning och för att minska Region Hallands klimat- och miljöpåverkan.

Som en av länets största arbetsgivare är Region Halland en viktig aktör i klimat- och miljöarbetet. Genom att minska negativ miljöpåverkan från regionens verksamheter kan vi bidra till en renare miljö för alla invånare i länet. Klimat- och miljöarbetet har bäring på alla regionens mål och fokusområden. En ren och frisk miljö ger bättre hälsa och livskvalitet, ökad attraktivitet och stärkt konkurrenskraft.

Under 2022 tas ett styrdokument fram för det interna klimat- och miljöarbetet. Arbetet kommer att identifiera områden där insatser behövs för att driva grön omställning inom Region Halland.

Forskning och utveckling

Samhällets utmaningar kräver ständig utveckling. Halland är beroende av en hög kvalitet på tjänster som levereras för att möta samhällets framtida välfärdsutmaningar. Många delar i välfärden kan bli effektivare genom att ständigt omvärdera nuvarande arbetssätt och metoder. Genom att skapa möjligheter för FoU inom områden som bidrar till att stärka regionens övergripande utveckling och position kan Region Halland stimulera samverkan mellan forskningsorganisationer, näringsliv och offentliga aktörer kring gemensamma strategier och insatser för att stärka forskning, innovation och tillväxt.

Forskning och utvecklingsarbete bidrar till att höja kvaliteten och effektiviteten i vården samt till att skapa förutsättningar för en god hälso- och sjukvård. Forskning behöver i högre grad vara en naturlig komponent inom alla delar av hälso- och sjukvården och samspelet mellan forskning och vård behöver fungera. Utgångspunkten är att forskningen ska bedrivas där den behövs. Det är först när den kliniska forskningen fullt ut är integrerad i vården som de verkliga vinsterna uppnås. Det behöver därför skapas goda möjligheter för forskning. Etablering av starka forskningsmiljöer behöver stödjas. Detta inkluderar att arbeta aktivt för att främja regionens samverkan med såväl akademi och offentliga aktörer som näringsliv i nationella och internationella sammanhang. Region Halland bör använda forsknings- och utvecklingskompetens för att analysera hallänningens hälsosituation. I detta ingår bland annat att använda epidemiologiska underlag för att på ett rationellt och träffsäkert sätt rikta preventiva hälso- och sjukvårdsinsatser för den halländska befolkningen.

Säkerhet och krisberedskap

Ökad krisberedskap och robusthet för Region Halland handlar om att skapa säkra kritiska försörjningssystem inom exempelvis livsmedel, skyddsutrustning, läkemedel men också för el, IT, vatten med mera.

Samhället står inför en bred och allvarlig hotbild där utvecklingen i en osäker omvärld, klimatförändringar, hälsohot, cyberangrepp och informationspåverkan är några av de påfrestningar vi behöver rusta oss för att klara av framåt. Regionens krisberedskap och civila försvar behöver stärkas för att möta dessa hot och risker. Utmaningarna är många och det krävs kunskap, samarbete och resurser för att öka vår förmåga.

Flexibilitet för oförutsedda händelser

Vi har i närtid sett samhällskriser och allvarliga händelser som bidragit till en ökad oro i samhället i stort. Utvecklingen visar att vi behöver en ökad förmåga att kunna hantera olika hot och allvarliga händelser som sker parallellt. Vi behöver skapa flexibilitet för att kunna hantera såväl kända hot och risker, som det vi ännu inte kan förutse.

De senaste åren har fört med sig en snabb digital utvecklingstakt i regionens verksamheter. Samtidigt sker allt fler cyberattacker mot offentliga aktörer, där Region Halland inte är undantaget. Vi kan utgå från att det är en hotbild som riskerar att öka framåt. Den digitala utvecklingen behöver ha fokus på en trygg och säker informationshantering som kan avvärja de hot och attacker som vi riskerar att utsättas för. Det systematiska informationssäkerhetsarbetet behöver därför stärkas fortsatt för att möta det växande cyberhotet och de nya sårbarheter som skapas som en följd av digitalisering och teknikutveckling.

Tillgång på varor och tjänster

En viktig del i regionens krisberedskap är att säkra tillgången på varor och tjänster, vilket har blivit än mer tydligt under de senaste åren med samhällskriser. Region Halland behöver arbeta för att säkra leveranser och trygga materialförsörjning till samhällsviktiga verksamheter. För att uppnå detta behöver kontinuitetsarbetet stärkas.

Vi ser en fortsatt trend med ett ökat antal incidenter inom personsäkerhet, så som hot och våld mot såväl medarbetare som förtroendevalda. Därav finns ett behov av att stärka den fysiska säkerheten i våra byggnader som skydd mot inbrott, intrång, stölder med mera.

Fokusområden

Region Hallands fokusområden 2023–2027 är områden som bedöms ha betydande påverkan för att på kort och medellång sikt bidra till att uppnå övergripande, långsiktiga strategier.

- Accelerera digital transformation
- Attraktiva och hållbara livsmiljöer
- Förnyelseförmåga och konkurrenskraft
- Utbildning, kompetens och jämlik hälsa
- En robust kultursektor
- Nära och sammanhållen vård
- Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård

Accelerera digital transformation

Det finns inga tecken på att den globala megatrenden digitalisering minskar i betydelse. Den digitala utvecklingen fortsätter att påverka hela vårt samhälle och skapa möjligheter för en enklare, öppnare och effektivare samhällsservice. Men

Sverige tappar sedan några år tillbaka mark gentemot övriga Europa som digitalt välfärdsland. Det beror på ett flertal faktorer, som brister i nationell samordning och lagstiftningsproblematik, men även en över tid stor saknad av investeringar, tydlig struktur och systematik i digitaliseringsarbetet. Offentlig sektor överlag behöver skala upp den digitala utvecklingen för att inte halka efter ännu mer och dra nytta av den potential digitaliseringen har.

Samverkan för digital utveckling

Region Halland behöver inte bara vara ytterst framgångsrikt med digital utveckling för de egna verksamheternas räkning, utan också i det regionala ledarskapet för att få små som stora och lokala som internationella samhällsaktörer att samskapa fördelar för hallänningen. Ett regionalt ledarskap kan inte ta ett helhetsansvar för vare sig Sveriges eller Hallands digitalisering, men det kan göra reell skillnad med ett starkare fokus på att skapa förutsättningar för att samtliga lager i de digitala näringskedjorna i vårt välfärdsamhälle frodas. Från en stabil och säker digital infrastruktur ända ut i skogar och hav, till de smarta ekosystem av digitalt kompetenta aktörer och tjänster som gör människors, näringslivets och hela den offentliga sektorn vardagar både smartare och enklare. På så sätt kan vi främja ”Den bästa livsplatsen” med hjälp av digitaliseringens möjligheter.

Ökad innovation och idéutbyte möjliggörs genom tillgång till en bredd av olika aktörer, kompetenser och nya perspektiv. Genom olika typer av interaktion mellan människor, forskningssamarbeten och partnerskap, samt utnyttjande av gemensamma teknikplattformar kan nya produkter och tjänster utvecklas och testas snabbare. Ett ekosystem av aktörer som når en tillräcklig kritisk massa, antingen geografiskt eller virtuellt, attraherar talang och kapital som gör det möjligt att fortsätta utveckla och nyttja digital teknik för samhällets bästa. Nyckelbegreppet – digital transformation – är känt sedan tidigare och innehåller samtliga delar i den omställning och utveckling som skapar det värde vi förväntar oss för såväl den enskilde individen som för det omgivande samhället. Genom en samlad och uthållig ansats för Region Halland kan vi skapa de helt nödvändiga förutsättningar som behövs för att inte bara den halländska hälso- och sjukvården utvecklas digitalt och informationsdrivet, utan även kulturen, den gröna omställningen och de smarta samhällena.

Fortsatt behov av satsning på digitala verktyg

Inom Region Halland har stora digitala kliv framåt tagits under 2020 och 2021 och fortsätter under 2022, till delar som positiva bieffekter av pandemin som tvingat fram nya sätt att lösa utmaningar och bidragit till en efterlängtd kompetensbredd i hantering av digitala verktyg. Samtidigt ökar också efterfrågan hos hallänningen och viljan till utveckling med hjälp av digital teknik i våra verksamheter. Det finns mycket mer potential upplagt framför oss än vad vi har kollektiv kapacitet att klara av.

Potentialen är kanske inte större än någonsin, men tydligare och mer tillgänglig för var och en i takt med att vi får upp ögonen för vad patient- och invånarinvolvering, AI, automatisering och smarta tjänster kan erbjuda. Tillsammans med de stora utmaningarna att kompetensförsörja våra verksamheter på både kort och lång sikt kommer också insikten att digitaliseringen blir en allt större del av lösningen.

Det är dags att ta ett helhetsgrepp som spänner såväl inom som utanför den egna organisationen, samt också säkerställer att de satsningar som görs inom våra andra fokusområden har de förutsättningar de behöver och följer en gemensam röd tråd. Och utan att kompromissa med att personlig integritet och informationssäkerhet upprätthålls, något som i sig kräver alltmer tid, kraft och kompetens för att säkerställa.

Mål 2023, Accelerera digital transformation

Smartare och enklare vardag för medarbetare och beslutsfattare

Informationsdrivna verksamheter

Stärkt innovationskraft och digital samverkan med externa aktörer

Attraktiva och hållbara livsmiljöer

Närhet till arbetsmarknader, natur- och boendemiljöer är ett kännetecken för Halland och bidrar till regionens attraktivitet och utveckling. Det halländska läget skapar förutsättningar för företag att etablera sig, attrahera kompetens och växa. Attraktiva boendemiljöer, en god gestaltning av offentliga rum och byggnader samt kultur- och naturvärden bidrar till människors upplevda livskvalitet, hälsa och känsla av delaktighet. För att den halländska utvecklingen ska vara hållbar måste det regionala utvecklingsarbetet genomsyras av ett aktivt och strategiskt klimat- och miljöarbete. Arbetet behöver ske såväl externt, för att skapa en omställning inom alla samhällssektorer, som internt för att minska regionens påverkan på klimat och miljö. Ansvarsfull resursanvändning inom alla områden, skog och vatten, men inte minst inom energiområdet är en viktig del i en grön omställning. Hälsa är också en viktig drivkraft för grön omställning. Miljön påverkar i hög grad hälsa och mående genom bland annat luftföroreningar, värmeböljor och oro för klimatförändringar.

Regional fysisk planering

Regeringen har fattat beslut om en lagrådsremiss med förslag om ändringar i plan- och bygglagen, som innebär att regional fysisk planering kan komma att ske i Hallands län. Arbetet med regional fysisk planering kommer få stor påverkan på verksamheten under kommande budgetperiod. För att skapa förutsättningar för lokal, regional och nationell utveckling är samverkan och samplanering av stor vikt. Lokal, regional och nationell nivå har ansvar för olika delar i samhällsutvecklingen och den regionala fysiska planeringen är ett verktyg för att knyta ihop de olika ansvarsområdena. För att skapa goda förutsättningar för halländsk utveckling ska infrastruktur och kollektivtrafik prioriteras. Kuststråket, med framför allt Västkustbanan och E6:an, är det högst prioriterade stråket som knyter samman

Halland med sin omvärld. Flaskhalsar utmed hela Väst kustbanan behöver byggas bort.

Grön omställning i transporter

Med Hallands stora transport- och godsvolymer är det viktigt att minska utsläppen från både person- och godstransporter för att bidra till ett hållbart samhällsbygge. Kollektivtrafiken är en väsentlig del i att främja ett hållbart resande och i längden en grön omställning. De senaste årens restriktioner har fått stor påverkan på kollektivtrafiken. Utvecklingen framåt är svår att prognostisera, men det är viktigt att fortsatt främja ett högt kollektivt resande och ett ökat behov av vidgade arbetsmarknadsregioner förväntas uppstå. Samhället har på kort tid ställt om för en ökad digital tillgänglighet. Kommande år innebär fortsatt arbete för högre grad av tillgång till hållbart, robust bredband via fiber i Halland. För att möjliggöra delaktighet hos invånare och företag, nå bredbandsmål och öka takten på den digitala omställningen, krävs fortsatt arbete och behoven av nya investeringar i bredbandsinfrastrukturen är stora.

Hållbar energiutveckling i Halland

Energisystemet är en förutsättning för hållbar omställning och attraktiva, hållbara livsmiljöer. Teknikutvecklingen går snabbt och Region Halland behöver följa med i utvecklingen, både inom den egna verksamheten och externt för att möjliggöra strategiskt arbete inom området. En del är den pågående och ökande elektrifieringen samt utbyggnad av förnybara energikällor. Denna påverkar elsystemets effektbalans och kapacitet både nationellt, regionalt och lokalt. I dessa frågor finns det förutom ett behov av strategiskt arbete även en naturlig roll för Region Halland att fylla som regional samordnare. En annan viktig del är arbetet med energieffektiviseringar. Det kommer att behövas ytterligare resurser inom området för att säkra en hållbar energiutveckling och skapa underlag för beslut och ställningstaganden.

Indikatorer, Attraktiva och hållbara livsmiljöer

Inrikes flyttnetto

Klimatpåverkan från transportsektorn

Koldioxidutsläpp i regionens egna verksamheter

Egenproducerad förnybar energi

Mål 2023

Region Halland ska bidra till god tillgänglighet till arbete, studier och samhällsservice, digitalt såväl som fysiskt

Region Halland ska bidra till god tillgång till boende kollektivtrafik, kultur och service

Region Halland ska bidra till en minskad klimatpåverkan

Region Halland ska bidra till en hållbar resursanvändning

Förnyelseförmåga och konkurrenskraft

För att uppnå långsiktig regional utveckling och tillväxt behövs goda förutsättningar för entreprenörskap och innovation. Detta i sin tur genererar arbetstillfällen för människor, bidrar med lösningar på samhällsutmaningar och till länets attraktivitet. Goda förutsättningar för entreprenörskap och innovation innebär bland annat förmåga att attrahera människor med relevanta kompetenser och finansiellt kapital. Det innebär funktionell infrastruktur, samt förmåga att anamma ny teknologi och nya arbetssätt. Globaliseringen har gjort det lokala näringslivet starkt konkurrensutsatt. Den snabba tekniska utvecklingen, och ökade krav på hållbara tjänster och produkter, gör omställningsförmåga och förnyelse till än viktigare framgångsfaktorer.

Innovation och smart specialisering

Smart specialisering innebär att identifiera och prioritera områden som i Halland har särskilt goda förutsättningar och potential för tillväxt. De områden som Region Halland har pekat ut är: Forskning och innovation för framtidens vård och hälsa, Forskning och innovation för hållbara samhällen, Forskning och innovation för intelligenta system, och Innovativ affärsutveckling. I Mål och Budget 2022 – 2026 presenterades flera satsningar inom smart specialisering i form av utvecklingsmedel och personella resurser. Även under kommande period behöver arbetet med smart specialisering präglas mycket av regionens arbete med näringslivsutveckling. Under många år har Region Halland arbetat med det område som kallas Forskning och innovation för framtidens vård och hälsa. Regionen har ett upparbetat samarbete med Högskolan i Halmstad, bland annat inom innovationsarenan Leap for Life. Innovationssamverkan med näringslivet inom ramen för den halländska vård- och omsorgen behöver stärkas ytterligare för att skapa den omställning som krävs inom vård och omsorg. Här pågår ett arbete under 2022 för att rigga för en innovationsnod inom hälsoinnovation under 2023. Under kommande budgetperiod kommer också arbetet behöva intensifieras för att starta upp de smart specialiseringsområden som regionen hittills inte arbetat med i lika stor utsträckning som hälsoinnovationsområdet.

Stärkt besöksnäring

Mål och budget 2022 – 2026 medförde satsningar på strategiska etableringsinsatser och besöksnäringen. För att stärka en hållbar tillväxt i Halland och positionera Halland som en intressant plats för besökare, företag och högutbildad arbetskraft, är det viktigt med ett fortsatt aktivt etableringsarbete inom Invest in Halland, samt att fortsätta arbeta för en stark besöksnäring inom Visit Halland.

Region Halland är en aktör som via företagsstöd och finansiering av projekt bidrar till att skapa positiva förflyttningar inom det regionala näringslivet. För att lyckas med detta är det viktigt att vi på ett bra sätt kan följa att vår medfinansiering och projektverksamhet bidrar till de mål som är uppsatta i strategin för hållbar tillväxt och bidrar till att skapa de förflyttningar som vi ser behövs inom det regionala näringslivet. Ett utvecklingsområde som verksamheten ser kommer bli viktigt att arbeta med under kommande period är därför att stärka kapaciteten inom Region Hallands finansierings- och projektverksamhet. För att lyckas nå ut till rätt målgrupper och för att skapa de förflyttningar som politiken önskar, är

kommunikation en viktig del. Organisationen ser därför behov av utökade kommunikationsinsatser för att sprida de möjligheter Region Halland erbjuder och genom det stärka det regionala ledarskapet inom såväl näringslivets som Region Hallands egen omställning.

Indikatorer, Förnyelseförmåga och konkurrenskraft

Bruttoregionalprodukt (BRP) per sysselsatt inom näringslivet

Sysselsatt dagbefolkning 20 – 64 år

Näringslivets klimatpåverkande utsläpp

Mål 2023

Region Halland ska bidra till att stärka det regionala näringslivets innovationskapacitet

Region Halland ska positionera regionen för att attrahera etableringar, besökare och kompetenser

Region Halland ska stärka det regionala ledarskapet och bidra till positiva förflyttningar inom näringslivet

Utbildning, kompetens och jämlik hälsa

God hälsa är centralt för livskvalitet. Det skapar möjlighet till utbildning och livslångt lärande, att delta i arbetslivet, vara ekonomiskt självförsörjande och bidra som aktiva samhällsmedborgare. För en hållbar regional utveckling är det därför viktigt att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen. En väl fungerande kompetensförsörjning och kompetensutveckling ökar möjligheterna att möta de samhällsutmaningar vi står för. Det möjliggör också den omställning på arbetsmarknaden som krävs för att nå en hållbar regional utveckling och ett konkurrenskraftigt näringsliv. Grundläggande behörighet från grundskolan och slutförd gymnasial utbildning bidrar i hög grad till människors möjlighet till god hälsa och etablering på arbetsmarknaden. En slutförd gymnasial utbildning skapar även förutsättningar för individer att gå vidare till högre studier och på så sätt trygga arbetsmarknadens behov av kompetens. Det är av stor vikt att alla som kan arbeta ges möjlighet att arbeta, och att strukturella skillnader i sysselsättning mellan grupper av individer minskar.

Arbete för jämlik hälsa

Region Hallands jämställdhetsarbete behöver intensifieras under kommande budgetperiod och vara en integrerad del av samtliga verksamhetsområden. Viktiga utvecklingsområden är bland annat att arbeta för en bättre hälsa och minskade hälsoskillnader i befolkningen. En viktig utmaning här är att idrottsrörelsen under pandemiåren har sett ett tapp av ideella ledare, samt av barn och unga inom föreningsidrotten. Föreningslivet och dess ideella ledare är avgörande för

idrottsrörelsen och detta ledarskap behöver stödjas, stimuleras och uppmuntras. En annan särskild utmaning är den psykiska ohälsan. Nationella och regionala undersökningar pekar på att den psykiska ohälsan bland unga har ökat. Psykisk ohälsa är en bidragande orsak till sjukskrivningar och kan för individen leda till ett sämre utbildnings- och arbetsmarknadsutfall, vilket även kan få konsekvenser på samhällsnivå.

Stöd för kompetensomställning

Nationellt har regeringen sagt att Sverige ska få ett av världens bästa omställningssystem och bland annat föreslås satsningar på ett nytt omställnings- och kompetensstöd och ett nytt omställningsstudiestöd. Region Halland behöver agera klokt och identifiera relevant roll utifrån dessa förändringar för att bidra till ett konkurrenskraftigt näringsliv i Halland. Detta innebär bland annat att ge stöd till näringslivet för att arbeta strategiskt med kompetensförsörjning. Region Halland behöver även stödja aktörer att utforma kompetensomställningserbjudanden för yrkesverksamma, samt verka för att individer nås och nyttjar relevanta kompetensomställningsinsatser. Internt ser regionens folkhögskolor möjligheten att bredda sitt utbildningsutbud med yrkesutbildningar och riktade kurser och utbildningar inom bristyrken. Region Halland behöver arbeta, extern såväl som i sin egen utbildningsverksamhet, för att fler ska få förutsättningar att fullfölja sina studier genom hela utbildningssystemet. Externt har Halland en viktig roll att stödja kommuner och andra aktörer för att genomföra tidiga, främjande, insatser för barn och unga.

Social hållbarhet

Region Halland kan också som stor offentlig arbetsgivare i Halland bidra till ökad sysselsättningsgrad för de som står längre ifrån arbetsmarknaden. Det krävs ett aktivt arbete för att motverka diskrimineringen av sårbara grupper på arbetsmarknaden och möjliggöra för alla att kunna bidra utifrån sina förutsättningar. När allt färre behöver försörja allt fler är det viktigt att Region Halland säkerställer att alla som kan arbeta får möjligheten att göra det och på så sätt kan bidra till välfärden. Samtidigt behöver alla individer ges olika möjligheter till sysselsättning för att kunna bidra till samhällsutvecklingen utifrån sin egen kapacitet. Alla ska kunna bidra utifrån sina förutsättningar, oavsett kön, könsidentitet, sexuell läggning, ålder, etnicitet, trosuppfattning, socioekonomi och utbildningsnivå. Region Halland behöver arbeta aktivt för att möjliggöra det och motverka diskrimineringen av sårbara grupper på arbetsmarknaden.

Indikatorer, Utbildning, kompetens och jämlik hälsa

Förvärvsfrekvens

Förväntad medellivslängd

Mål 2023

Region Halland ska bidra till en god kompetensförsörjning i regionen

Region Halland ska bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete

Region Halland ska bidra till en god hälsa i befolkningen och minskade hälsoskillnader

En robust kultursektor

När kulturens kraft i Halland förstärks ökar också attraktionskraften för invånare och besökare. Människors kreativitet fungerar som drivkraft för nya idéer och handlingar. Ett rikt kulturliv stärker gemenskapen, vitaliserar demokratin, gynnar folkhälsan och medverkar till en god livsmiljö för invånare oavsett kön, bakgrund eller funktionalitet. Flera olika utredningar har visat hur kultursektorn drabbats av pandemin och att återstarten kommer att ta tid. Men framför allt har samhällskrisen påvisat en bristande robusthet för hela sektorn. Bristfälliga sociala och ekonomiska villkor utgör ett hot mot konstnärlig och kulturell verksamhets oberoende roll.

Kulturens ekonomiska värde har liksom övriga besöksintensiva näringar upplevt stora svårigheter de senaste två åren. Men även kulturens estetiska och kulturella värden har svårt att förverkligas när verksamhet inte kan genomföras. Den stora betydelsen av dessa värden liksom kulturens sociala värde och dess demokratifrämjande roll har lyfts fram i den offentliga debatten. Kulturens värden har i hög grad varit otillgängliga för såväl kulturskapare som deltagare de senaste åren. Detta har synliggjort hur mycket kulturens olika värden bidrar till individens och samhällets välmående. Ett prioriterat område för Region Halland bör därför vara att arbeta för en mer robust kultursektor. Då samverkansmodellen är en samfinansieringsmodell skulle en generell förstärkning också av den regionala basfinansieringen vara motiverad. Kulturinstitutioner, fria kulturutövare och ideella arrangörsorganisationer skulle kunna ges bättre förutsättningar, inte minst till en långsiktighet i sin planering. Den halländska besöksnäringen gynnas av ett starkt kulturliv. Hallänningen och besökare i Halland ges möjlighet att i sin närmiljö ta del av ett mångsidigt kulturliv. En ökad finansiering stärker i vilken grad målsättningarna i Hallands kulturstrategi och kulturplan 2021–2024 kan förverkligas. Prioriterade områden är bland annat särskilda insatser för att bredda deltagandet utifrån förändrade kulturvanor, samt att utifrån pandemins negativa konsekvenser genomföra insatser som bidrar till att centrala aktörer inom det fria kulturlivet kan överleva och finnas kvar. Det är också viktigt att arbeta för en stärkt kompetensutveckling i sektorn, likväl som det är viktigt att främja utveckling inom konst- och kulturkritik.

Konstsamling bör tillgängliggöras

Region Hallands konstsamling består av närmare 14 000 konstverk. Samlingen innehåller både platsbunden och flyttbar konst och finns tillgänglig i de flesta av de byggnader Region Halland äger eller förvaltar. Arbetet med den regionala konstsamlingen har expanderat sedan 2013 och med nuvarande bemanning ökar kön av beställningar hela tiden samtidigt som förutsättningarna för utveckling av verksamheten är minimala. I Hallands kulturstrategi och kulturplan pekas ut hur den regionala konstsamlingen i högre grad skulle kunna tillgängliggöras. Genom pedagogiska insatser i vårdmiljöer och utveckling av nya platser för möten med konst

ges fler tillfällen att möta konst i vardagen. Konstsamlingen har också förutsättningar att göras mer tillgänglig genom fortsatt utveckling av digitala verktyg.

Indikatorer, En robust kultursektor

Antal kulturskapare

Mål 2023

Region Halland ska bidra till en mer robust kultursektor

Nära och sammanhållen vård

För att hälso- och sjukvården och den kommunala vård- och omsorgen ska vara fortsatt effektiv och av hög kvalitet, och kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov på ett bättre sätt, krävs att vården kommer närmare patientens normala livssituation. Kärnan i nära vård är ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar. Nära vård är ett sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg som bland annat handlar om tillgänglighet. En mer tillgänglig och närmare vård kan tillsammans med nya arbetssätt innebära att resurser kan användas bättre och därmed räcka till fler. Tillgänglighet är en av de viktigaste kvalitetsaspekterna inom hälso- och sjukvården. Det handlar om möjligheter att nå hälso- och sjukvården oavsett ålder, sjukdomsbild eller personliga förutsättningar. Tillgänglighet handlar också om vård inom rimlig tid samt om tillgång till information.

Samverkan för sammanhållen vård

För att kunna erbjuda hallänningen en sammanhållen vård och omsorg krävs samarbete mellan region och kommun. De mest sköra äldre har stort behov av individanpassad, samordnad och kontinuerlig vård och omsorg och behöver få ett strukturerat omhändertagande. Detta oavsett om behoven uppstår hemma, på sjukhuset eller när man kommer hem igen efter en sjukhusvistelse. Det ställer krav på helhetssyn och samarbete över professions- och organisationsgränser. Det kräver samverkan vid såväl in- som utskrivning vid slutenvård, så att ingen patient behöver vistas på sjukhus när det inte är nödvändigt. Det är i detta sammanhang viktigt att poängtera att det inte bara är patientflöden och vårdprocesser som kräver samverkan. Även regionala stödprocesser som exempelvis kommunal läkemedelsförsörjning måste utvecklas i takt med att vården flyttar närmare patienten.

Digital tillgänglighet

Den digitala tillgängligheten har en alltmer central roll i arbetet med att möta välfärdens utmaningar och invånarnas förväntningar på en modern hälso- och sjukvård. Digitala tjänster, som 1177 Vårdguiden och regionens egna appar, är centrala verktyg i den nära vården som gör det möjligt för invånaren att få en större del av vården närmare sig själv, i sin normala livssituation – utan resor. Den digitala utvecklingen ökar också invånarens möjlighet att vara delaktig i sin egen vård och vårdplanering. Patientkontrakt är ett sätt att säkerställa patientens delaktighet i sin egen hälsa och vård samt att stödja patienten att tillvarata och nyttja sina egna resurser. Syftet med Patientkontrakt är att genom en gemensam överenskommelse mellan patient och vårdgivare säkerställa delaktighet, samordning, tillgänglighet och samverkan, med patientens perspektiv som utgångspunkt.

Indikatorer, Nära och sammanhållen vård

Telefontillgänglighet primärvård – Andel patienter som har fått kontakt med vården inom 0 dagar

Andel patienter som har fått medicinsk bedömning i primärvård inom 3 dagar

Andel patienter som väntat 60 dagar eller kortare på första kontakt respektive operation/åtgärd i specialiserad vård

Andel genomförda första besök, utredning respektive behandling inom 30 dagar vid BUP

Andel distanskontakter av totala antalet öppenvårdsbesök

Andel bokning, ombokning, avbokning gjorda av invånare via webbtidbok

Medelvårdtid som utskrivningsklar

Andel vårdtillfällen för patienter >65 år där oplanerad återinskrivning skett inom 30 dagar

Mål 2023

Vidareutveckla den nära vården

Förbättra regionens tillgänglighet till vård över lag samt med särskilt fokus på barn- och ungdomspsykiatri

Öka användandet av digitala verktyg och besöksformer

Utveckla samverkan med kommunerna kring in- och utskrivning av äldre/multisjuka vid slutenvård

Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård

I en kunskapsstyrd hälso- och sjukvård är det viktigt att bästa tillgängliga kunskap används för att uppnå god och jämlik vård. Nya kunskapsstöd beslutas och implementeras kontinuerligt. I takt med detta kommer behovet av att på ett ändamålsenligt sätt följa upp dessa för att säkerställa att det som görs verkligen bidrar till en mer jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet. En utmaning under kommande år består därmed i att bättre kunna systematisera uppföljningen av all hälso- och sjukvård, inte minst för att kunna följa upp de standardiserade samt de personcentrerade vårdförloppen.

Det systematiska arbetet med cancervård sker inom ramen för de standardiserade vårdförloppen (SVF). Syftet är att förkorta väntetider, minska regionala skillnader och skapa en mer jämlik vård med ökad kvalitet. Halland har förbättringspotential vad gäller följsamheten till de standardiserade vårdförloppen.

En ytterligare utmaning under kommande år ligger i att etablera en process där läkemedelsdata används i verksamheten både för verksamhetsförbättring, systematisk uppföljning av läkemedelsbehandling och kostnadskontroll. Ett första steg mot detta är att etablera basrapporter som verksamheter kan använda. Den årliga uppföljningen av Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi visar att regionen har förbättrat sina resultat inom hjärtsjukvården. Det finns dock fortsatt utvecklingspotential vad gäller följsamhet till rekommenderad behandling samt tillgängligheten till hjärtsjukvård för patienterna.

Samspel mellan forskning och vård

Forskning och utvecklingsarbete bidrar till att höja kvaliteten och effektiviteten i vården samt till att skapa förutsättningar för en god hälso- och sjukvård. Forskning behöver i högre grad vara en naturlig komponent inom alla delar av hälso- och sjukvården och samspelet mellan forskning och vård behöver fungera.

Utgångspunkten är att forskningen ska bedrivas där den behövs. Det är först när den kliniska forskningen fullt ut är integrerad i vården som de verkliga vinsterna uppnås. Det behöver därför skapas goda möjligheter för forskning. Etablering av starka forskningsmiljöer behöver stödjas. Detta inkluderar att arbeta aktivt för att främja regionens samverkan med såväl akademi och offentliga aktörer som näringsliv i nationella och internationella sammanhang. Region Halland bör använda forsknings- och utvecklingskompetens för att analysera hallänningens hälsosituation. I detta ingår bland annat att använda epidemiologiska underlag för att på ett rationellt och

träffsäkert sätt rikta preventiva hälso- och sjukvårdsinsatser för den halländska befolkningen.

Framtidens vårdinformationsstöd

Systematisk uppföljning och informationsdriven vård gör det enklare för sjukvården att erbjuda en hög tillgänglighet och en jämlik service till invånarna. Det gäller såväl medicinska beslut som ledning och styrning av vården. För att regionen ska kunna arbeta med informationsdriven vård och möta invånaren på de sätt som kommer att krävas av en modern hälso- och sjukvård behövs kompetenta beslutsstöd och moderna tekniska plattformar. Fokus för det omfattande arbetet med Framtidens vårdinformationsstöd (FVIS) är att skapa förutsättningar för effektiva arbetssätt inom vården samt att ge invånare och patienter tillgång till säker och relevant vårdinformation. Detta kommer att ge hallänningen ökade möjligheter att vara delaktig i sin hälso- och sjukvård och att kunna ta ansvar för sin egen hälsa.

Trygg och patientsäker vård

Hög kvalitet i hälso- och sjukvården innebär bland annat att patienterna ska få en god och säker vård. Att vården är säker är en grundsten i allt kvalitetsarbete. En säker vård där förekomsten av vårdskador är låg, handlar ytterst om att skapa en god vård. En regional handlingsplan för patientsäkerhet är under framtagande och planen kommer att ligga till grund för regionens utvecklingsarbeten och bidra till ett systematiskt arbetssätt. En metod för att öka patientsäkerheten är att sjukvårdspersonal praktiskt övar på teoretiskt inhämtade kunskaper på så kallade Kliniska träningscentrum.

Som en del i regionens förebyggande arbete kommer tarmcancerscreening erbjudas till utvalda befolkningsgrupper. För att säkerställa en optimal implementering av screeningen bör processen följas och följas upp systematiskt under kommande år.

Välfärdens arbetsgivare behöver utbilda kompetenta medarbetare för att kunna erbjuda vård och omsorg av högsta kvalitet. Regionen har ett stort ansvar för att utveckla, kvalitetssäkra, samordna och stödja verksamhetsförlagd utbildning samt regionens utbildning av läkare.

Indikatorer, Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård

Standardiserade vårdförlopp (SVF) inom målvärde

Swedehearts kvalitetsindex för hjärtinfarktvård

Andel patienter som har väntat 90 dagar eller kortare på ett första besök respektive operation/åtgärd inom hjärtsjukvård

Mål 2023

Säkerställa implementering och uppföljning av Personcentrerade och sammanhålla vårdförlopp

Öka måluppfyllnad för standardiserade vårdförlopp (SVF)

Förbereda införandet av Framtidens vårdinformationsstöd

Systematisera patientsäkerhetsarbetet utifrån den regionala handlingsplanen

Förbättra tillgängligheten till hjärtsjukvård samt resultatet för de kvalitetsindikatorer där Halland ligger under rikssnitt

Säkerställa implementering och uppföljning av tarmcancerscreening

Etablera en ny läkarutbildningsstruktur för bastjänstgöring och specialistutbildning

Region Hallands definition av god ekonomisk hushållning

Regionstyrelsen antog ”Riktlinjer för god ekonomisk hushållning” i Region Halland 2019-11-20. I Region Halland arbetar vi med tillitsbaserad styrning och ledning som utgår ifrån kvaliteten i leveransen till medborgaren. En tillitsbaserad styrning är en styrning som skapar långsiktighet och utrymme för effektivisering, utveckling och förnyelse. Genom att ge stort ansvar och visa tillit till nämnderna sätts fokus på verksamhetens syfte och medborgarens behov, där varje beslutsnivå aktivt verkar för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv och där förtroendet för professionernas verksamhetsnära kunskap och erfarenhet ansvarar för att skattemedel hanteras på bästa möjliga sätt inom givna ramar.

God ekonomisk hushållning innebär enligt Kommunallagen att såväl regionens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås. Det betyder även att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt samt sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner, att hushålla i tiden och över tiden. På kort sikt måste ekonomiska resurser vägas mot verksamhet, över tid handlar det mer om att ställa verksamheternas behov nu i relation till verksamheternas behov på längre sikt. Utgångspunkten är att varje generation ska bära sina egna kostnader.

Utöver verksamhetens fokusområden innehåller Mål och budgetdokument också finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För att åstadkomma ett samband mellan resursåtgång och verksamhetsresultat krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap. I utvärderingen av god ekonomisk hushållning beaktas både utfallet för verksamhetens fokusområden och de finansiella målen. För att upprätthålla en stark och hållbar ekonomi samt goda verksamhetsresultat, behöver regionen fortsätta hålla i kostnadsutvecklingstakten så att den över tid inte överstiger ökningen av skatter och statsbidrag.

Synnerliga skäl till att underbalansera budgeten 2023 och 2024

Region Halland budgeterar ett negativt resultat 2023 och 2024, därefter från 2025 och framåt budgeteras återigen positiva resultat. De negativa resultaten förklaras av tillfälligt ökade pensionskostnader föranlett av pensionsskuldens uppräknings utifrån prisbasbeloppet som i sin tur styrs av inflationen. Underskottet regleras mot eget kapital genom att utifrån kommunallagen åberopa synnerliga skäl att inte återställa ett negativt resultat.

Enligt kommunallagens 11 kapitel §5 ska budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras:

1. i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) tas i anspråk, eller
2. om det finns synnerliga skäl.

Region Halland har ingen resultatutjämningsreserv att ta i anspråk.

I kommunallagens författningskommentarer specificeras de synnerliga skälen för att inte återställa ett negativt resultat med utgångspunkt från två olika motiv.

- Större omstruktureringskostnader i syfte att uppnå god ekonomisk hushållning
- Stark finansiell ställning

Vidare i författningskommentarerna resoneras kring begreppet stark finansiell ställning. Om kommunen eller regionen har ett eget kapital med realiserbara tillgångar av en omfattning som överstiger rimliga krav på finansiell handlingsberedskap, kan en minskning av kapitalet ske på ett planerat sätt. I ett sådant läge är det möjligt att anta finansiella mål i budgeten som anger att det egna kapitalet tillåts minska. För att en minskning av kapitalet inte ska anses bryta mot kravet på god ekonomisk hushållning ska det finnas kapital som täcker hela pensionsåtagandet, dvs även inkluderat den pensionsskuld som redovisas som en ansvarsförbindelse. Därutöver ska det finnas en buffert med realiserbara tillgångar som kan användas för delfinansiering av framtida investeringar.

En minskning av det egna kapitalet utifrån de förutsättningar som anges ovan kan alltså planeras via de finansiella mål som upprättas i budgeten. Det innebär att en kommun eller region, för enstaka år och med stor restriktivitet, kan budgetera med underskott i resultaträkningen och med minskning av det egna kapitalet.

I delårsbokslutet per 2022-08-31 hade Region Halland:

- ett eget kapital på ca 5,9 mdkr,
- realiserbara tillgångar i form av likvida medel på ca 6,8 mdkr (varav ca 2,0 mdkr är avsatta för framtida pensionsutbetalningar),
- ett totalt kapital på ca 12,1 mdkr och en soliditet på 24,5 procent som täcker hela pensionsåtagandet (inklusive den del som redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen),

- därutöver en buffert med realiserbara tillgångar som kan användas för delfinansiering av framtida investeringar
- ingen låneskuld.

Region Halland har därmed en mycket god, både kortsiktig och långsiktig, finansiell handlingsberedskap samt därmed också en definitionsmässigt stark finansiell ställning. Denna ekonomiska situation har uppnåtts genom medveten hushållning av resurser över tid, både för att klara framtida åtaganden och för att kunna hantera tillfälliga konjunktursvängningar.

Finansiella mål

Följande tre indikatorer är definierade med finansiella mål för att uppnå en hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning. För att åstadkomma en långsiktighet behöver målvärden utvärderas över tid och inte isoleras för varje budgetår.

Resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning

En generell praxis som SKR använder sig av är att detta resultatmått bör uppgå till minst 2 procent över tid, främst för att finansiera investeringar. För Region Halland skulle det innebära en genomsnittlig resultatnivå på cirka 200–250 mnkr.

	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
	0,1%	-0,2%	0,8%	7,5%	10,3%	2,9%	-2,4%
Årets Resultat (mnkr)	13	93	273	766	1 304	341	-303

Självfinansieringsgraden av investeringarna

Denna indikator beskriver hur stor andel av regionens investeringar som finansieras av det egna kassaflödet. Resultatet rensat för avskrivningskostnader sätts i relation till totala investeringar. Den långsiktiga målsättningen bör vara att självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 100 procent.

	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
	88%	91%	105%	198%	216%	83%	16%
Investeringar (mnkr)	357	340	393	580	753	870	748

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser

Soliditeten är ett mått på den långsiktiga finansiella styrkan och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Ju högre procenttal, desto starkare finansiell styrka. En rimlig målsättning gällande regionens soliditet är att den, inkluderat hela pensionsåtagandet, ska vara positiv och inte minska över tid.

Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Mål 2023
-7,8%	-6,1%	-4,9%	5,7%	16,0%	Bibehålla en positiv utveckling	Bibehålla en positiv utveckling

Riktade statsbidrag

De riktade statsbidragen inom hälso- och sjukvård är i de flesta fall knutna till en nationell överenskommelse som tecknas mellan staten och SKR (Sveriges kommuner och regioner). Dessa överenskommelser fokuserar på identifierade områden som är viktiga för utvecklingen av den samlade hälso- och sjukvården i Sverige. Varje överenskommelse beslutas separat av regeringen, oftast i december för det kommande året. I överenskommelserna, som kan vara ett- eller fleråriga, regleras insatser regionerna behöver utföra för att erhålla statsbidragen samt hur insatserna ska återredovisas. Hanteringen av riktade statsbidrag genom nationella överenskommelser är en viktig komponent i den tillitsbaserade verksamhets- och ekonomistyrningen i Region Halland. Statsbidragen budgeteras centralt och utgör en del av den samlade finansieringen för att utveckla hela regionens hälso- och sjukvårdssystem utifrån intentionerna i överenskommelserna. På kostnadssidan nyttjas större delen av medlen till utvecklingsinsatser i ordinarie verksamheter, främst via ordinarie budgetanslag där årlig uppräknings för verksamhetsutveckling ingår. Som komplement finns ett centralt budgetanslag för utvecklingsmedel, där beslut fattas på delegation om specifika utvecklingsprojekt i syfte att säkerställa uppfyllelse av kraven i överenskommelserna och därmed hemtagning av statsbidragen. Denna hantering, med en tydlig intern process samt frekventa dialoger på både politisk- och tjänsteledningsnivå, skapar förutsättningar för en tillitsfull styrning och utveckling av den halländska hälso- och sjukvården i linje med de nationella överenskommelserna.

Nämndernas budgetramar

Från och med budget 2020 är det generellt inräknat tillskott, förutom prisökning, för befolkningsökning, ökad vårdtyngd, medicinteknisk utveckling och verksamhetsutveckling. Nämndernas ramar innefattar även finansiering för att uppfylla regeringens krav inom beslutade överenskommelser för riktade statsbidrag.

Som komplement finns ett centralt anslag, utvecklingsmedel, för tillkommande merkostnader utöver det som redan är finansierat utifrån ställda krav i överenskommelserna. Det är också inräknat ett generellt effektiviseringskrav. För att motverka suboptimeringar gällande såväl utveckling som effektivisering i framför allt hälso- och sjukvårdssystemet är samverkan i olika former viktig, både internt och externt.

Nettokostnadsökningar, mnkr	2023	2024	2025	2026	2027
Summa uppräknig priser och löner	725	425	- 38	286	369
Summa tidigare beslutade förändringar	194	27	44	1	1
Summa övriga ramförändringar	37	- 26	- 7	-	-
Summa politiska satsningar 2023-2027	69	6	3	-	-
Suma uppräknig befolkning/ demografi	154	163	170	178	186
Summa uppräknig verksamhetsutveckling	89	96	99	102	105
Summa tekniska förändringar	10	-	-	-	-
Summa effektiviseringskrav	- 133	- 140	- 144	- 148	- 153
Summa nettokostnadsökningar	1 145	549	126	417	506

Fördelning av budget till nämnder

I tabellen nedan redovisas en sammanställning på fördelningen av budget till nämnderna. Specifierade budgetramar per nämnd redovisas i bilaga 1.

Fördelning av budget till nämnder, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Patientnämnd	1	1	1	1	1	1
Revision	5	6	6	6	6	6
Lokala nämnder	7	-	-	-	-	-
Gemensam nämnd Hemsjukvård och hjälpmedel	77	80	82	84	86	88
Hallandstrafiken	522	544	560	576	593	610
RH Fastighetsförvaltning	9	8	8	8	8	8
Regionstyrelsen	650	804	825	834	853	873
Regionstyrelsen Hälso- och sjukvård	3 146	3 470	3 632	3 866	4 060	4 264
Driftnämnd Hallands Sjukhus	5 098	5 309	5 505	5 693	5 885	6 084
Driftnämnd Ambulans Diagnostik och Hälsa	700	741	762	784	807	830
Driftnämnd Psykiatri	738	800	821	842	868	896
Driftnämnd Närsjukvård	94	94	95	98	102	105
Driftnämnd Kultur och skola	154	170	177	184	190	195
Regionservice	-	10	10	11	11	12
Regiongemensamma kostnader	240	546	645	269	205	209
Summa	11 441	12 581	13 130	13 257	13 675	14 182

Investeringsplan 2023–2027

Regionens årliga investeringsnivåer har redovisats och värderats tillsammans med de förväntade konsekvenser investeringarna beräknas få på driftbudgeten.

Investeringsplanen har bedömts och prioriterats utifrån ett finansieringsperspektiv över tid, samt genomförandekapacitet.

Förslaget till investeringsplan 2023–2027 specificeras i bilaga 2. Förslaget har hanterats utifrån ovan och innehåller totala investeringsnivåer. I tabellen nedan redovisas en sammanställning på investeringsplanen 2023–2027.

Investeringar totalt, mnkr	2023	2024	2025	2026	2027
Summa redan beslutat	92	15	0	0	0
Summa nya behov	34	33	32	35	13
Summa reinvestering	269	274	311	240	279
Summa fastighetsinvesteringar	353	540	800	800	640
Summa investeringar totalt:	748	862	1 142	1 076	932

Egenavgifter

Tandvårdstaxa

Tandvård- och läkemedelsförmånsverket (TLV) ger varje år ut en referensprislista avseende tandvårdstaxa. Referensprislistans totala förändring används som riktmärke när tandvårdstaxan föreslås. Taxan beslutas i Regionfullmäktige i december.

Kollektivtrafik

Budgeten medger Hallandstrafiken en genomsnittlig taxeförändring för kollektivtrafiken upp till 3 procent.

Patientavgifter

Övergripande patientavgiftsnivåer för 2023 är oförändrade från 2022. Se bilaga 6.

Beräkning av årliga belopp för högkostnadsskydd för vård görs enligt 17 kap, 2§ och 6§ Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Region Halland har beslutat om principen att följa högsta angivna nivå. Hälsovård/intyg (gula taxan), egenavgifter för sjukresor och övriga egenavgifter och uppräknas enligt tidigare fastställda principer.

Samtliga egenavgifter inklusive förändrade egenavgifter till 2023 framgår i bilaga 6.

Vi har sett över regelverket och skapat en enhetlighet om avgifter för uteblivet besök inom hälso- och sjukvården. Syftet med avgiften är att minska antalet uteblivna och

sent inställda besök och därigenom skapa bättre förutsättningar för att effektivisera planeringen och sänka kostnaderna för vården.

Skattesats

Region Hallands utdebitering av skatt 2023 är oförändrad och uppgår till 11,40 procent.

Uppföljning och rapportering

Uppföljningen till Regionfullmäktige utgår från Mål och budget och sker tre gånger per år i Uppföljningsrapport 1 (januari – april), Uppföljningsrapport 2 (januari – augusti) samt Årsredovisning. Uppföljningen sker utifrån perspektiven verksamhet och ekonomi.

I Uppföljningsrapport 1 och 2 redovisas den verksamhet som stödjer beslutade fokusområden och mål. I Uppföljningsrapport 1 fastställs årets målvärden för indikatorerna under fokusområdena samt eventuella nya indikatorer där det saknas. I Uppföljningsrapport 2, tillika delårsbokslut, redovisas dessutom en prognostiserad måluppfyllelse för helåret för respektive fokusområde och mål. Indikatorer redovisas med utfall i relation till årets målvärde.

I Årsredovisningen redovisas måluppfyllelsen för beslutade fokusområden och mål, samt den verksamhet som bedrivits för att uppnå dessa. Här redovisas även utfall och analys för samtliga indikatorer från Mål och budget, samt de finansiella målen. En samlad utvärdering av måluppfyllelsen gällande såväl fokusområden, mål och finansiella mål sker utifrån perspektivet god ekonomisk hushållning (se avsnitt ovan för Region Hallands definition av god ekonomisk hushållning). Indikatorerna analyseras utifrån utfallet i relation till målvärdet.

Ett syfte med den regiongemensamma uppföljningen är att säkerställa Regionstyrelsens uppsiktsplikt i förhållande till övriga nämnder och styrelser. Ett annat syfte är att återredovisa måluppfyllelse och avvikelser i förhållande till besluten i Mål och budget. I uppföljningen till Regionfullmäktige beskrivs både det regionövergripande arbetet som skett under året, samt ett urval av det arbete som nämnder och styrelser redovisar i sina rapporter.

Utöver uppföljningsrapporterna och årsredovisningen görs mindre omfattande månadsrapporter vid några tillfällen under året. I dessa återfinns framför allt en ekonomisk prognos med kommentarer till eventuella avvikelser. Månadsrapporterna redovisas till Regionstyrelsen.

Regionstyrelsen träffar också presidierna i driftsnämnderna för en dialog utifrån verksamhets- och ekonomisk uppföljning.

